

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122207759
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:4122207759.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci navrhovateľky (ďalej tiež matka): Q. S., K.. XX.XX.XXXX, I. O. W. XX/XX, Č., U. K. P.R. O. XX/A, K., D. W., K..R., proti druhému manželovi (ďalej tiež otec): Š. S., K.. XX.XX.XXXX, I. O. W.R. XX/XX, Č., o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: V. S., K.. XX.XX.XXXX, U. W. S., K.. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, t a k t o

rozhodol:

I. Súd manželstvo Š. S., K.. XX.XX.XXXX U. Q. S., Y. Q., K.. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX B. Z., zapísané v knihe manželstiev Matričného obvodu Z., vo zväzku L., ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X, rozvádza.

II. Maloleté deti V. U. W. sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý platiť na maloletého V. výživné vo výške 70,- Eur mesačne a na maloletého W. výživné vo výške 50,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 15.00 hodiny do 17.00 hodiny, ktorý styk sa bude realizovať aj počas prázdnin a sviatkov, ibaže by sa rodičia dohodli inak.

V. Matka je p o v i n á maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v čase začiatku styku pred miestom bydliska matkinej matky na adrese W. XX/XX, Č.. Otec je p o v i n n ý dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku odovzdať maloleté deti matke pred miestom bydliska matkinej matky na adrese W. XX/XX, Č.. V prípade, že sa styk nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť, rodičia sú p o v i n n í si túto skutočnosť oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 21.07.2022, doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 03.08.2022, postúpeným tunajšiemu súdu ako príslušnému súdu dňa 19.08.2022, domáhala rozhodnutia, ktorým by súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloleté deti V. U. W. zveril do jej starostlivosti a manželovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. V. sumou 120,- Eur mesačne a na mal. W. na sumou 100,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že asi pred rokom prišiel manžel o

zamestnanie, prepadol pitiu alkoholu, čo sa odzrkadilo v správaní k navrhovateľke, ako aj k deťom, bol agresívny, kričal dlho do noci, všetko mu vadilo. Hádky pod vplyvom alkoholu boli každodennou záležitosťou. Toto napokon viedlo k nezhodám, hádkam a k vzájomnému odcudzeniu. Navrhovateľka našla pomoc v neziskovej organizácii D. W., K.R., ktoré jej poskytlo právnu pomoc, ako aj ubytovanie pre ňu a jej maloletých synov. Navrhovateľka sa v júli 2022 zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti B. W., W. W. Y.R., jej mesačný príjem je vo výške 625,- Eur, manžel príležitostne pracuje ako pomocný pracovník 2 až 3 dni v týždni, pričom za deň zarobí asi 40,- Eur. Náklady na bývanie v dome na S. X B. Č. predstavujú mesačne 200,- Eur za nájom, 100,- Eur za plyn, 54,- Eur za elektrinu, 27,- Eur satelit, strava v škole pre deti spolu cca 60,- Eur, strava a výdavky na domácnosť cca 300,- Eur. Všetky tieto náklady odkedy je manžel nezamestnaný, uhrádzala navrhovateľka. Náklady na bývanie v byte, ktorý navrhovateľke poskytlo D. W., K.R.. budú vo výške 111,- Eur mesačne. Nejde však o trvalé bývanie. Maloletý V. od septembra 2022 nastupuje do 1. ročníka Strednej odbornej školy U. B. I. a maloletý W. na G. K. O. T. B. K.. Od septembra 2022 pribudnú navrhovateľke cestovné výdavky vo výške 80,- Eur na maloletého syna V., ktorý bude dochádzať do Trnavy. Manžel finančne na domácnosť a výdavky na deti v súčasnosti neprispieva, resp. niekedy prispel na potraviny. V súčasnej dobe manžel nemá určenú vyživovaciu povinnosť voči deťom. Manželove správanie nevie navrhovateľka ďalej znášať, rozhodla sa situáciu riešiť odchodom zo spoločnej domácnosti a rozvodom. Sama z jej príjmu nevie zabezpečiť maloletým deťom a sebe základné životné potreby.

2. Druhý manžel sa k podanému návrhu nevyjadril, zásielka spolu s predvolaním na pojednávanie sa súdu vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Súd vo veci stanovil ďalší termín pojednávania, avšak ani na uvedený termín sa nedostavil, hoci si opätovne zásielku súdu na jeho adrese trvalého pobytu neprevzal.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, pojednával bez prítomnosti druhého manžela, ktorý bol riadne predvolaný z adresy jeho trvalého pobytu, pojednávania sa nezúčastnil, nepožiadaval o jeho odročenie. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise: sobášny list, rodné listy maloletých detí, potvrdenie o výške príjmu navrhovateľky za rok 2021 a prvý polrok 2022, doklady o úhradách nákladov, spis tunajšieho súdu sp. zn. 11P/44/2022, výsluchom navrhovateľky, procesného opatrovníka, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní vyplýva, že účastníci sú manželmi XX rokov, pred sobášom sa poznali asi 2 roky, manželstvo bolo uzatvorené z lásky. Cca 2 - 3 roky dozadu manžel začal viac piť a vtedy nastali problémy. Predtým aj pomáhal v domácnosti, pracoval riadne, mal aj dve roboty. Neskôr začal piť, bol potom agresívny, čím trpeli hlavne deti, vykrikoval dlho do noci, pričom deti mali ráno skoro vstávať do školy, navrhovateľka do práce, nedalo sa to znášať. Manžel chodieval na fušky - na stavby cca raz do týždňa, všetko okolo domácnosti financovala navrhovateľka, manžel prispieval, len keď niečo zarobil. Vyvrcholilo to tým, že sa v júli 2022 z domácnosti navrhovateľka s deťmi odsťahovala, manžel ešte v dome zostal bývať sám, teraz býva zrejme ako bezdomovec, nevie uviesť kde presne. Navrhovateľka býva aktuálne v jednoizbovom byte s deťmi. Mesačne za byt platí 111,- Eur, zvyšok platí D.A. W., K.R., je to na rok, potom si musí niečo nájsť. Za telefón mesačne zaplatí 15,- až 20,- Eur. Mala by plácať pôžičku v sume 100,- Eur mesačne, ale nemala dosť peňazí, preto sa teraz dohaduje na nižšej splátke. Išlo o pôžičku v súvislosti so zmenou nábytku. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti a ani motorové vozidlo. Pracuje ako balička s čistým príjmom od 01/01/2023 v sume 700,-Eur, a zmluvu má na stály pracovný pomer. Bola skoro 3 mesiace práceneschopná v lete, momentálne je už práceschopná. Je vyučená krajčírka. Prax má aj ako krajčírka aj ako balička. Od pojednávania o úprave práv a povinností k maloletým deťom pred rozvodom manželstva v konaní sp. zn. 11P/44/2022 v decembri 2022 sa v majetkových pomeroch navrhovateľky, ani v nákladoch maloletých detí nič nezmenilo. Úpravu stretávania navrhuje tak, ako bola upravená v konaní sp. zn. 11P/44/2022.

5. Maloletý V. navštevuje SOU U. B. I., teraz je v 1. ročníku. Obedy v škole nenavštevuje. Krúžky nenavštevuje žiadne. Jeho zdravotný stav je dobrý.

6. Maloletý W. navštevuje 4. ročník G. B. K.. Cez prázdniny tam prestúpil. Obedy nenavštevuje, stravuje sa doma. Za školské pomôcky sa platilo 30,- Eur. Maloletý hrával v Č. futbal, chcel by hrať aj v K., ale nie je tam voľné miesto. Zdravotný stav maloletého W.K. je dobrý.

7. Ploletý P. býva u starej mamy, lebo nemohol ísť s nimi do bytu. Má XX rokov, základné vzdelanie, ukončil povinnú školskú dochádzku. Na strednej škole neštuduje. Pracuje od minulého roka v zahraničí v Rakúsku, robia montážne panely. Zarába zrejme cca 2.000,-Eur, zatiaľ navrhovateľke nepomáha, nakoľko potrebuje sám peniaze.

8. Od júla 2022 otec na deti výživné neplatil, ani sa s deťmi nevidel. S V. sa niekoľkokrát stretol na stanici v Leopoldove. Vzťah medzi otcom a deťmi bol dobrý, ale problémom bol alkohol, deťom to vadilo, menší sa nemohol veľakrát ani učiť. Otec je vyučený ako obrábač kovov. Prax má na farme ako opatrovateľ zvierat, vážil ovocie v baliarni ovocia, upratoval v Tesco, pracoval ako pomocník na stavbách - murárske práce.

9. Procesný opatrovník v konaní uviedol, že odporúča návrhu matky vyhovieť a maloletých zveriť do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť povinnosť platiť výživné primerané jeho zárobkovým možnostiam a schopnostiam, ako aj veku a potrebám detí, styk upraviť tak, ako bol upravený v konaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom v čase pred rozvodom.

10. Z potvrdenia zamestnávateľa matky spoločnosti B. W., W.. W..Y..R., I. vyplýva, že priemerný čistý príjem matky za obdobie od 1/2021 do 12/2021 bol 639,- Eur, za obdobie od 1/2022 do 3/2022 bol 626,- Eur.

11. Predmetom konania je návrh navrhovateľky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

12. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1,2 a 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia (1). Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí (2). Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 (3).

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 24 ods. 1,2 a 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (1). Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa (2). Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (4).

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (2).

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (5).

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. V zmysle vyššie citovaných ustanovení manželstvo je možné rozviesť len v prípade jeho kvalifikovaného rozvratu, ak už viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť len vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje. Rozvrat je dostatočne trvalý vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

14. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva navrhovateľky a druhého manžela. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX B. Z., u oboch ide o prvé manželstvo, obaja sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, posledné spoločné bydlisko mali na adrese S. X, Č.. Z manželstva sa im narodili tri deti, a to: t. č. plnoletý syn P., maloletý W. V., K.. XX.XX.XXXX a maloletý W.K., K.. XX.XX.XXXX.

15. Navrhovateľka v priebehu celého konania na podanom návrhu na rozvod manželstva trvala. Poukazovala na to, že manžel prepadol cca pred 2 rokmi pitiu alkoholu, čo sa odzrkadlilo v správaní k navrhovateľke, ako aj k deťom, manžel bol agresívny, kričal dlho do noci, všetko mu vadilo. Toto napokon viedlo k častým hádkam manželov a vzájomnému odcudzeniu. Navrhovateľka sa v júli 2022 za pomoci neziskovej organizácie W., K..R.. zo spoločnej domácnosti odsťahovala, manželia spolu nežijú už asi polroka, spoločne nehospodária, manžel sa nezaujíma o deti, pričom zrejme žije ako bezdomovec. Navrhovateľka uviedla, že k manželovi stratila citový vzťah, nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva, nevidí nádej na obnovenie manželského spolužitia. Manžel sa k návrhu na rozvod nevyjadril, pojednávajú sa nezúčastnil bez ospravedlnenia, pričom ani nežiadal o odročenie pojednávania. Na základe uvedeného súd vychádzal z vyjadrení navrhovateľky pri ustálení príčin rozvratu manželstva.

16. Súd tak na základe písomného podania a vyjadrení navrhovateľky dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené oba hmotnoprávne dôvody rozvodu manželstva, t. j. že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené tak, že viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželia spolu riadne nežijú, nemajú k sebe citový vzťah, nevytvárajú harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečovalo riadne výchovné prostredie, preto ďalšie trvanie tohto zväzku nie je ani v záujme maloletých detí. Súd preto považoval návrh navrhovateľky na rozvod manželstva za odôvodnený a manželstvo účastníkov konania rozviedol. Ako príčinu rozvratu manželstva súd videl predovšetkým v závislosti manžela na alkohole, v jeho nezaujme o spoločnú rodinu, o deti, a s tým súvisiace celkové citové ochladenie vzťahov medzi manželmi.

17. S konaním o rozvod manželstva je nevyhnutne spojené konanie o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Z manželstva pochádzajú 2 maloleté deti, a to V., K., XX.XX.XXXX a W., K., XX.XX.XXXX, syn P. je plnoletý.

18. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci, sledujúc v prvom rade záujem maloletých detí, vyvodil súd ten záver, že vzhľadom na konanie vedené o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva sp. zn. 11P/44/2022 rozhodnuté v decembri 2022, pričom od uvedenej doby nedošlo k žiadnej zmene na strane účastníkov konania, súd sa v plnom rozsahu stotožnil s úpravou práv a povinností k maloletým deťom ohľadne zverenia, zastupovania, spravovania majetku, rovnako tiež ohľadne výživného a úpravy styku a túto úpravu vychádzajúcu z vykonaného dokazovania v plnom rozsahu prevzal do výroku tohto rozhodnutia. Vo výroku II. rozsudku tak súd zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, nakoľko matka osobnú starostlivosť o maloleté deti od odchodu zo spoločnej domácnosti riadne vykonáva, pričom otec toto ani nenamieta, je tak v záujme maloletých detí, aby boli na čas po rozvode manželstva obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky.

19. Súd rovnako matku vo výroku II. tohto rozsudku poveril aj zastupovaním maloletých detí a spravovaním ich majetku v bežných veciach, súd pritom vychádzal zo stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia, kedy otec nebol v kontakte s maloletými deťmi cca pol roka, s maloletými deťmi sa nestretáva, nekontaktuje ich, nerealizuje ani styk s deťmi. Rodičom reálne vykonávajúcim rodičovské práva je v tu prejednávanej veci nesporne matka, ktorej boli z toho dôvodu maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že hoci otcovi bol doručený návrh, v ktorom matka takéto zastupovanie a spravovanie majetku maloletých detí navrhla, otec voči uvedenému návrhu nič nenamieta.

20. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/41/2022 zo dňa 31.03.2022, v ktorom dovolací súd uzavrel, že „ak súd v rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva určí, že v bežných veciach bude maloleté dieťa zastupovať a jeho majetok bude spravovať ten z rodičov, ktorému maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva, nejde o obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv toho rodiča, ktorému maloleté dieťa do osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva zverené nie je.“

21. Na účely určenia výživného, súd považoval za opodstatnené a primerané mesačné náklady na maloleté deti ustálené v konaní pod sp. zn. 11C/44/2022, a to: na maloletého V. vo výške cca 227,- Eur mesačne (strava 120,- Eur, oblečenie a obuv 30,- Eur, hygiena 10,- Eur, škola 10,- Eur, cestovné 20,- Eur, bývanie 37,- Eur) a na maloletého W. vo výške cca 207,- Eur mesačne (strava 120,- Eur), oblečenie a obuv 30,- Eur, hygiena 10,- Eur, škola 10,- Eur, bývanie 37,- Eur).

22. Pri určení výšky výživného na maloleté deti súd vychádzal zo skutočnosti, že nezamestnanosť otca, a teda stav bez príjmu si otec maloletých detí zavinil sám tým, že k ukončeniu vykonávania práce u posledného zamestnávateľa Q. W..Y..R.. došlo z dôvodu nevhodného a agresívneho správania sa otca pod vplyvom alkoholu na pracovisku (zistené zo spisu sp. zn. 11P/44/2022). Na takéto správanie otca súd prihliadal s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu zárobku. Keďže otec bol u tohto zamestnávateľa zamestnaný v období od 19.10.2021 do 21.10.2021, t.j. 3 pracovné dni, za ktoré mal čistý príjem vo výške 77,94 Eur, v prípade zotrvania v tomto zamestnaní by otec pri odpracovaných 20 pracovných dňoch dosiahol čistý príjem vo výške 519,60 Eur (3 odpracované dni - 77,94 Eur, 1 odpracovaný deň - 25,98 Eur; 20 dní x 25,98 Eur = 519,60 Eur). Súd preto dospel k záveru, že ak by nebolo ukončené vykonávanie práce u zamestnávateľa Q. W..Y..R., bolo by v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať čistý mesačný príjem vo výške 519,60 Eur, z ktorého pri stanovení výživného vychádzal.

23. Uvedené vyplýva aj z ustálenej súdnej praxe s poukazom napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/14/2019-59 zo dňa 30.04.2019, podľa ktorého: „súd prvej inštancie správne uplatnil princíp potenciality príjmov otca povinného výživným pred princípom fakticity jeho príjmov. To znamená, že súd neprihliada len na skutočné faktické príjmy povinného rodiča, ktoré dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný rodič mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax a dopyt na trhu práce.

Je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich nezaopatrených detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia ich výživy.“

24. Z potencionalneho čistého príjmu otca u zamestnávateľa Q., W..Y..R.. vo výške 519,60 Eur mesačne by bol otec schopný plniť vyživovaciu povinnosť na maloleté deti v rozmedzí od 20% do 30% z čistého príjmu, čo predstavuje v súdnej praxi ustálený rozsah vyživovacej povinnosti z príjmu povinného rodiča na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Uvedené rozmedzie predstavuje sumu od cca 104,- Eur do cca 156,- Eur mesačne. Keďže má otec dve vyživovacie povinnosti, bolo potrebné sa pohybovať v strede daného rozmedzia. 23% z uvedenej sumy 519,60 Eur pritom predstavuje sumu 120,- Eur. Zo sumy 120,- Eur mesačne potom súd považoval za primeranú sumu výživného na maloletého V. vo výške 70,- Eur mesačne, pretože je starší a má vyššie náklady z dôvodu cestovania do školy a na maloletého W. vo výške 50,- Eur mesačne, na ktorého sú odôvodnené náklady nižšie.

25. Prvoradou povinnosťou otca ako rodiča je starať sa o výživu svojich maloletých detí a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahoval príjem, z ktorého ich výživu zabezpečí, a to tým viac, že je zrejmé, že je v možnostiach otca dosahovať príjem zo zamestnania vo výške, ktorá by stačila na zabezpečenie výživy oboch jeho detí, ak otec v konaní ani zníženú pracovnú schopnosť netvrdil ani nepreukázal. Zo spisu sp. zn. 11P 44/2022 vyplýva, že podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, zo dňa 19.10.2022 sú v blízkosti bydliska otca evidované voľné pracovné miesta vhodné pre otca, otcovi nič nebráni uchádzať sa o niektoré z uvedených pracovných miest, zamestnať sa a dosahovať aspoň minimálnu mzdu.

26. Súd tak s prihliadnutím na odôvodnené potreby a vek maloletých detí, ako aj s prihliadnutím na schopnosti a možnosti otca (v zmysle § 75 ods. 1 ZR) sumu výživného na maloletého V. vo výške 70,- Eur mesačne a na maloletého W. vo výške 50,- Eur mesačne považuje za primeranú, pričom vo zvyšnej časti budú náklady na maloleté deti hrazené z prídavkov na deti a z príjmu matky, ktorá je zamestnaná s priemerným príjmom v čistom cca 630,- Eur a je tiež povinná podieľať sa na starostlivosti o maloleté deti aj finančne. Súd zároveň uvádza, že pokiaľ ide o výšku výživného, cieľom § 62 ods. 5 ZR je zdôrazniť mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v dostatočnej miere na potreby dieťaťa. To znamená, že rodič je povinný korigovať svoje potreby tak, aby mohol zabezpečiť svojim deťom, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť, výživné v čo najväčšom rozsahu. Z uvedených dôvodov súd vo výroku III. rozsudku zaviazal otca povinnosťou platiť na maloletého V. výživné vo výške 70,- Eur mesačne a na maloletého W. výživné vo výške 50,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

27. Ohľadne úpravy styku otca s maloletými deťmi súd rovnako prevzal úpravu stanovenú v konaní pred rozvodom manželstva, nakoľko ju považuje za vhodnú v záujme zdravého vývinu maloletých detí, keď je nevyhnutné zachovať si vzťah k otcovi ako k jednej z najbližších osôb v ich živote, tento vzťah rozvíjať, čo je možné iba za predpokladu, že bude otec s deťmi v pravidelnom kontakte.

28. Súd tak vo výroku IV. rozsudku upravil stretávanie otca s maloletými deťmi v rozsahu na každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 15.00 hodiny do 17.00 hodiny, a to aj počas prázdnin a sviatkov, ibaže by sa rodičia dohodli inak. Súd vychádzal pritom z vyjadrenia matky, že otec nemá stále bydlisko, zrejme žije ako bezdomovec, pričom on sám v konaní vhodné podmienky vo svojej domácnosti pre maloleté deti nepreukázal.

Súd uložil matke povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v čase začiatku styku a otcovi povinnosť dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku odovzdať maloleté deti matke. Súd uložil tiež rodičom povinnosť oznámiť si túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, ak sa styk nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť. Nakoľko matka si z dôvodu otcovho agresívneho správania neželala, aby tento vedel, kde sa s maloletými deťmi zdržiava, ako miesto odovzdávania maloletých detí súd so súhlasom matky určil miesto bydliska matkinej matky na adrese W. XX/XX, Č..

29. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku VI. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloleté dieťa a styku s maloletým návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).